

MONEDE GRECEȘTI, ROMANE ȘI BIZANTINE DESCOPERITE ÎN DOBROGEA (SEC. II I.E.N. — VII E.N.)

COSTEL CHIRIAC

În ultimii ani publicarea descoperirilor monetare izolate din Dobrogea a făcut obiectul a numeroase lucrări de specialitate¹. În cele ce urmează vom prezenta un număr de 44 monede aflate în colecțiile cabinetului numismatic al Muzeului de istorie națională și arheologie Constanța, descoperite întimplător de către autorul acestor rînduri cu circa 10 ani în urmă, în mai multe localități dobrogene. Sînt prezentate 5 monede grecești, 31 monede romane și 8 monede bizantine. Monedele grecești emise în Moesia Inferior și Thracia sînt specifice pentru circulația monetară din Dobrogea². Majoritatea monedelor romane o constituie cele emise în prima jumătate a secolului al IV-lea, epocă de redresare a Imperiului roman și implicit a provinciei Scythia Minor. Dintre monedele bizantine reținem prezența unei piese de la Focas.

În încheierea succintului nostru comentariu apreciem că evidențierea acestor descoperiri va întregi informația asupra situației economice pe teritoriul danubiano-pontic.

¹ M. Munteanu, R. Ocheșeanu, Pontica, 8, 1975 ; A. Vertan, G. Custurea, Pontica, 12, 1979, p. 229—246 ; Iidem, Pontica, 13, 1980, p. 357—376 ; Iidem, Pontica, 14, 1981, sub tipar ; E. Oberländer, Peuce, 8, 1980, p. 499—513.

² R. Ocheșeanu, Gh. Papuc, Pontica, 5, 1972, p. 467—470 ; Iidem, Pontica, 6, 1973, p. 351—368 ; Iidem, Pontica, 7, 1974, p. 395—396 ; Iidem, Pontica 8, 1975, p. 429—433 ; Pontica, 9, 1976, p. 215—218.

CATALOG

MONEDA GRECEȘTI

DOBROGEA, *passim*

- TOMIS : epoca autonomă
1. AE ↓ 2,19 g, 15,5 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regling, 2561.
Inv. 48919.
 2. AE ↓ 2,62 g, 18,5 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regling, 2594.
Inv. 48920.
 3. AE ↓ 4,08 g, 20 mm. Tocită.
Waddington, I, 3, nr. 617.
Inv. 48922.
- TOMIS : epocă romană
4. AE ↑ 7 g, 25 mm.
Puțin tocită.
BMC Thrace, nr. 30.
Inv. 48923.
- NIKAEA : Severus Alexander
5. AE ↘ 7,01 g, 25 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regring, 354.
Inv. 48921.
- CALLATIS : Filip Arabul

MONEDA ROMANE

DOBROGEA, *passim*

- ANTONINUS PIUS
6. AE ↓ 11,80 g, 18 mm.
Puțin tocită.
BMC IV, p. 197, nr. 1229.
Anul 140—143.
Inv. 48924.
- FAUSTINA II
7. AE ↑ 10,64 g, 24 mm.
Tocită.
BMC IV, p. 381, nr. 2191.
Anul 141.
Inv. 48925.
- GORDIAN III
8. ANT ↓ 2,75 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 20. Inv. 48028.
- AURELIAN
9. AE ↑ 2,97 g, 22,5 mm.
Puțin tocită.
Cohen², 59.
Inv. 48926.
 10. AE ↓ 2,76 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 209.
Inv. 48927.
- PROBUS
11. AE ↓ 3,48 g, 24,5 mm.
Netocită.
Cohen², 912.
Inv. 48929.
 12. ANT ↑ 2,97 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 440.
Inv. 48930.

GALERIUS MAXIMIANUS

13. AE ↑ 5,95 g, 26 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 64. Anul 310.
Cyzic.
Inv. 48931.
14. AE ↓ 4,95 g, 26,5 mm.
Tocită.
RIC VI, 63. Anul 1310.
Cyzic.
Inv. 48932.
15. AE ↑ 9,76 g, 26,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 88. Anul 295.
Siscia.
Inv. 48933.

LICINIUS

16. AE ↓ 6,67 g, 26 mm.
Netocită.
RIC VI, 63. Anul 310.
Cyzic.
Inv. 48937.
17. AE ↓ 2,91 g, 22 mm.
Tocită.
RIC VI, 51. Anul 312.
Thessalonica.
Inv. 48938.
18. AE ↓ 3,13 g, 22,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 69a. Anii 311—313.
Nicomedia.
Inv. 48934.
19. AE ↑ 2,57 g, 19 mm.
Netocită.
RIC VI, 68b. Anii 311—313.
Nicomedia.
Inv. 48935.
20. AE ↑ 2,62 g, 19 mm.
Netocită.
RIC VII, 54. Anii 321—324.
Heraclea.
Inv. 48936.

CRISPUS

21. AE ↑ 3,04 g, 18,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VII, 181. Anii 321—324.
Thessalonica.
Inv. 48939.

CONSTANTIN II

22. AE ↓ 2,79 g, 18,5 mm.
Tocită.
RIC VII, tip VOT/MULT X/CAESS/
Anii 317—337.
Thessalonica.
Inv. 48940.

CONSTANTIN I

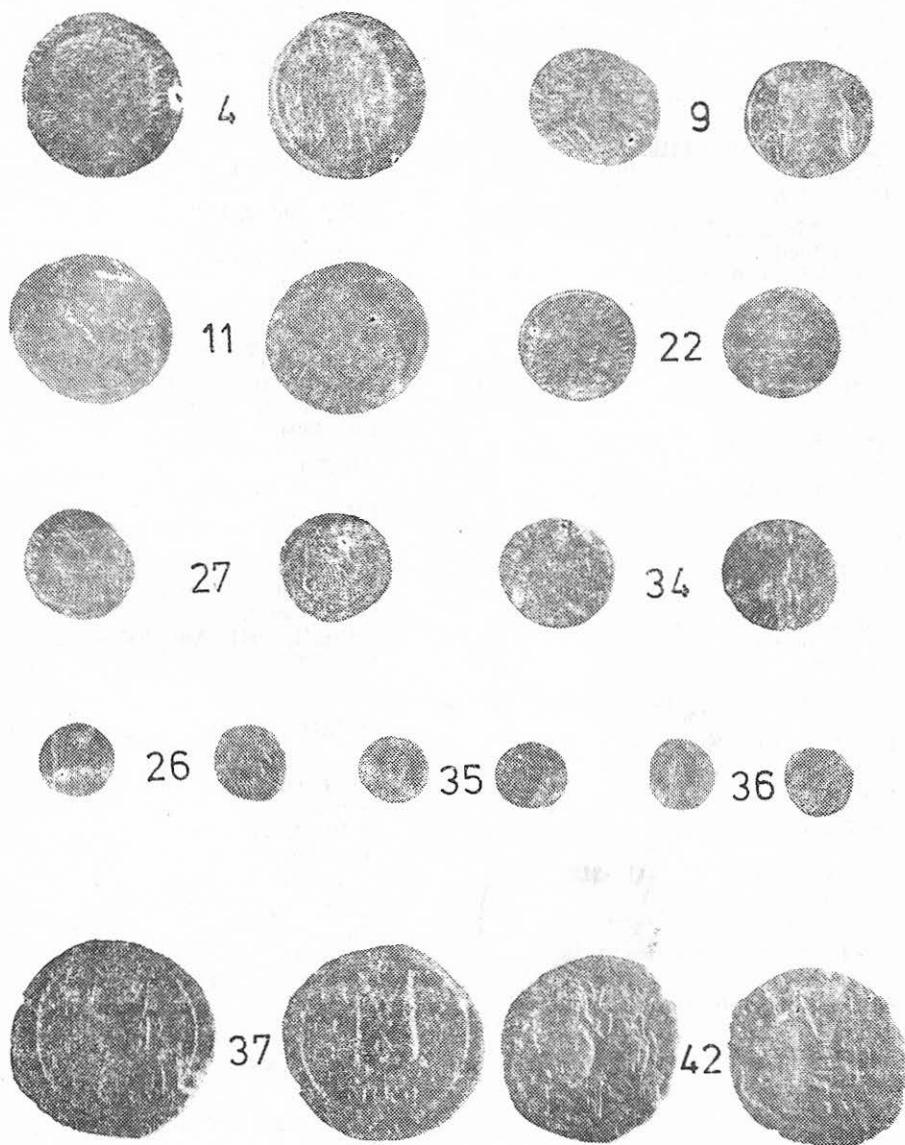
23. AE ↑ 1,68 g, 19,8 mm.
Tocită.
LRBC I, 866—867. Anii 324—330.
Heraclea.
Inv. 48941.
24. AE ↑ 1,87 g, 18 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1028. Anii 330—335.
Nicomedia.
Inv. 48945.
25. AE ↑ 1,82 g, 17 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1028. Anii 330—335.
Nicomedia.
Inv. 48946.
26. AE ↑ 1,50 g, 14 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1041. Anii 337—341.
Inv. 48947.

CONSTANTINOPOLIS

27. AE ↓ 2,67 g, 19 mm.
Tocită.
LRBC I, 985. Anii 326—330.
Heraclea.
Inv. 48942.
28. AE ↑ 1,69 g, 17,5 mm.
Tocită.
LRBC I, tip Victorion prow.
Anii 330—335. Siscia.
Inv. 48943.

CONSTANS

29. AE ↘ 1,25 g, 17 mm.
Tocită.
LRBC I, 1028. nAii 330—335.
Thessalonica.
Inv. 48944.
30. AE ↓ 1,14 g, 14 mm.
Tocită.

Planșa 1

- LRBC I, tip VOT/XX/MULT/XXX.
Anii 341—346.
Inv. 48948.
- CONSTANTIUS II
31. AE ↓ 1,59 g, 18,5 mm.
Tocită.
LRBC II ? 1145—47a. Anii 346—350.
Siscia.
Inv. 48949.
32. AE ↓ 1,57 g, 18 mm.
Tocită.
LRBC II, 1684—86. Anii 355—361.
Thessalonica.
Inv. 48950.
- IULIAN
33. AE ↑ 1,86 g, 21 mm.
Tocită.
LRBC II tip VOT/X/MULT/XX/
Anii 361—363.
Inv. 48951.
- VALENS
34. AE ↓ 5,63, g, 17,5 mm.
Tocită.
LRBC II, 1271—74. Anii 364—367.
Siscia.
Inv. 48952.
- VALENTINIAN I
35. AE ↑ 1,10 g, 13 mm.
Tocită.
LRBC II, 2568—70. Anii 383—392.
Cyzic.
Inv. 48953.
- THEODOSIUS II
36. AE ↓ 1,04 g, 12 mm.
Foarte tocită.
LRBC II, Cross within wreath.
Anii 425—450.
Inv. 48954.

MONEDE BIZANTINE

- HIRSOVA
- JUSTIN II
37. AE ↓ 13,64 g, 31 mm.
Puțin tocită.
MIB II, p. 98, nr. 46a.
M, anul X = 574/575.
Nicomedia, of. A.
Inv. 48909.
- PASSIM
- ANASTASIUS
38. AE ↑ 8,56 g, 24 mm.
Puțin tocită.
MIB I, p. 101, nr. 32. K
Anii 507—512.
Constantinopol.
Inv. 48910.
- IUSINIAN I
40. AE ↓ 4,68 g, 24,5 mm.
Tocită.
Constantinopol, of.
MIB I, p. 115, nr. 96 K.
Anul X/III = 540/541.
Inv. 48912.
41. AE ↑ 15,32 g, 34,5 mm.
Puțin tocită.
MIB I, p. 120, nr. 120a, M.
Anul X/XII = 548/549.
Cyzic of. B.
Inv. 48913.

9	<u>* O</u>	23	SMHA
10	<u>Γ</u>	27	SMHΔ
13	<u>ΓΙ</u> MKV	28	·BSIS·
14	<u>ΑΙ</u> MKV	29	SMTS[A]
15	<u>ΙΓ</u> *SIS	24	SMNB
16	<u>ΑΙ*</u> MKV	25	SMNB
17	<u>ΤΣ·Γ.</u> ΙΑ	31	A SIS[HR]
18	<u>SMN</u>	32	<u>MI</u> SMTSA
19	<u>ΙΓ</u> SMN	34	A SIS[C]
20	<u>Ι</u> SMHB	35	<u>I</u> SMKB
21	<u>I</u> TSΔVI	40	Γ
22	TSB	42	€

Schemă

JUSTIN II

42. AE ↓ 13,78 g, 29 mm.
Puțin tocită.
MIB II, p. 94, nr. 43a, M.
Anul II II — 568—569.
Constantinopol, of.
Inv. 48914.
43. AE ↓ 5,09 g, 21 mm.
Tocită.
MIB II, p. 102, nr. 70a, K.

Anul III/II = 568/569.
Thessalonica.

Inv. 48915.

FOCAS

44. AE ↑ 4,91 g, 23 mm.
Tocită.
MIB II, p. 131, nr. 65b, XX.
Anul ?, Constantinopol, of. ?
Inv. 48916.

**IN DER DOBRUDSCHA (2.JH.V.U.Z. — 7.JH.U.Z.) AUFGEFUNDENE
GRIECHISCHE, RÖMISCHE UND BYZANTINISCHE MÜNZEN**

Zusammenfassung

In der vorliegenden Arbeit macht der Verfasser eine Reihe von 44 Münzen aus der Münzensammlung des Museums für Nationalgeschichte und Archäologie Konstanza bekannt: 5 griechische, 31 römische und 8 byzantinische Münzen.

Anhand der nachgeschlagenen Fachliteratur, sind diese für den Münzenlauf in der Dobrudscha der erforschten Epochen spezifische Münzen.